

Nr 178

Av herr **Wiklund** i Stockholm, om ökad information till allmänheten i skattefrågor.

Genom interpellationer 1963 och 1965 har undertecknad riktat uppmärksamheten på frågan om de deklarationskyldigas behov av vederhäftiga upplysningar i skatteärenden. Snart nog kommer vi att inför deklarationsavlämningen omkring den 15 februari åter få uppleva hur s. k. deklarationsbyråer med högst växlande kompetens kommer att erbjuda sina tjänster, vilka byråer enligt all erfarenhet ofta är högst okvalificerade.

Enligt min i riksdagen sålunda tidigare interpellationsvis deklarerade åsikt borde skattemyndigheterna speciellt veckorna före den 15 februari kunna genom särskilda åtgärder erbjuda en god upplysningsservice till allmänheten särskilt som den stora belastningen med arbete på i varje fall taxeringsorganen sätter in först *efter* nämnda tidpunkt. Därigenom skulle behovet av sådan service, vilket nu ger utrymme åt de många tillfälliga och som sagt inte sällan inkompetenta deklarationsbyråerna, reduceras och besvär med rättelser av på antytt sätt tillkomna men bristfälliga eller oriktiga deklARATIONER med sannolikhet starkt minska. Detta skulle självfallet innebära en lättnad för taxeringsmyndigheterna. Affärsföretaget Sverige har en kundkrets — den svenska allmänheten — med en viss, genom egen erfarenhet förvärvad kunskap om de förmåner detta företag lämnar, men den har svårare att förstå prissättningen och betalningsvillkoren för dessa förmåner till skattebetalarna. Jag tänkte mig här en upplysningsservice som ett slags experimentverksamhet.

Finansministern var i sitt svar 1965 om möjligt ännu mera positiv till denna idé än han var 1963, då jag i en annan interpellationsdebatt först kastade fram uppslaget och väckte finansministerns intresse för detta. Tanken är värd all uppmärksamhet hette det, varefter dock en del svårigheter anfördes, bl. a. personalbristen och risken för att jävsfrågor skulle kunna uppkomma. Finansministern hänvisade också till att pressen, banker och sparbanker ägnar sig åt upplysningsverksamhet samt till att enligt taxeringsförordningen ordföranden i taxeringsnämnden och taxeringsassistenten, där sådan finns, är skyldiga att lämna upplysningar som kan vara erforderliga för deklarations- och uppgiftsskyldighetens fullgörande i taxeringsärenden.

Bevillningsutskottet förde i sitt betänkande nr 39/1965 ett liknande resonemang.

mang. Där nämndes också upplysningen genom massmedia, främst radio och TV.

Det är ju gott och väl att en del är gjort för att möta upplysningsbehovet, men alla vet ju att det varje år strax efter nyår växer upp denna undervegetation av okvalificerade deklarationsbyråer på detta område — ett förhållande som visar det stora behovet av upplysning hos den vanlige deklareranden, den ordinäre löntagaren t. ex. I vissa fall behövs så enkla besked som t. ex. vad skillnaden är mellan inkomst och förmögenhet. Det gäller alltså inte tvistefrågor, allra minst de svåra tvistefrågorna på taxerings- och skattelagstiftningens område. Detta upplysningsbehov är uppenbarligen långtifrån tillräckligt tillgodosett.

Vad gäller skyldigheten för vissa funktionärer inom taxeringsmyndigheterna att lämna upplysningar fungerar tydligen inte gällande bestämmelser. Det framgår ju av att allmänheten som redan ovan nämnts i stor utsträckning söker sig till andra upplysningsställen med extra arbete för taxeringspersonal med granskning av felaktiga deklarerationer, i många fall säkerligen medförande ekonomiska förluster för det allmänna. Ser man nu antydda sammanhang mellan personalsvårigheterna, som även jag givetvis måste ta hänsyn till, och den otillräckliga upplysningsverksamheten, anser jag att invändningen att personalen inte räcker till för en koncentrerad, särskild upplysningservice genom skattemyndigheterna väger ganska lätt.

En av anledningarna till att behovet av upplysningar i deklarationsfrågor är så stort och att de många okvalificerade byråerna nu åter växer fram är ju att det är så pass svårt för den stora allmänheten att nå kontakt med vederbörande taxeringsnämndsordförande eller taxeringsassistent. Man vet inte vilka dessa personer är och var de träffas. I de små kommunerna, där alla känner varandra, är det naturligtvis lättare, men det är tydligen sämre ställt med kontaktvägarna i de större kommunerna. Man borde kunna erbjuda sina upplysningstjänster litet bättre än som nu ofta sker — folk läser inte länsstyrelsens kungörelser om sådant — d. v. s. lämna mer upplysning om var upplysning är att hämta på detta område. Att få en upplysning per telefon från skattemyndighet i Stockholm är vanligen omöjligt på grund av telefonernas blockering med ingående samtal.

Vad beträffar invändningen att jäv skulle kunna uppstå, om man ägnade mer tid åt upplysning från skattemyndigheternas sida, är väl denna risk — om den nu verkligen föreligger — förefintlig redan nu på grund av myndigheternas upplysningskyldighet enligt taxeringsförordningen. Jag tror dock att den synpunkten är överdriven. Det föresvävar i varje fall inte mig att man skulle inrätta några statliga deklarationsbyråer, som skulle skriva ut deklarerationer åt allmänheten mot lämplig betalning och därmed binda vederbörande funktionär i ett ställningstagande. Inte heller anser jag det är lämpligt med statlig auktorisation av enskilda deklarationsbyråer. För mig är det endast fråga om en tillfälligt förbättrad upplysningservice genom

skattemyndigheterna. Man bör på ett lätt och vederhäftigt sätt kunna få besked om lagändringar, innebörden av lagtermer på detta område o. s. v. Svårare tviste- och tolkningsfrågor skulle inte komma i fråga. Jäv skulle därför inte kunna uppkomma lika litet som jävsfrågor med nuvarande föreskrifter om vissa funktionärens upplysningsplikt egentligen torde behöva uppkomma.

Enligt principbeslut av riksdagen skall den centrala skatteförvaltningen omorganiseras den 1 januari 1971 genom tillkomsten av riksskatteverket. För allmänheten är det behov av vederhäftig och snabb information i skattefrågor, som ovan berörts, ytterst angeläget, särskilt så länge problemet med definitiv källskatt inte är löst. Detta behov bör därför beaktas vid ovan nämnda omorganisation, som rimligen måste komma att i viss mån beröra även »linjen».

Med stöd av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t — med hänvisning till allmänhetens behov av bättre upplysningservice i samhällets egen regi i skattefrågor — anhåller att denna motion för beaktande överlämnas till organisationskommittén för det nya riksskatteverket.

Stockholm den 21 januari 1970

Daniel Wiklund (fp)
i Stockholm

Nr 179

Av herr **Åberg m. fl.**, om skattelättnader för fiskare.

(Lika lydande med motion nr 157 i Första kammaren)

Stockholm den 21 januari 1970

Georg Åberg (fp)

Lennart Mattsson (cp) Nils Carlshamre (m) Henry Berndtsson (fp)
